

kom an paa at have Sikkerhed i saa Henseende. Endnu skarpere blev dette fastholdt under Valgene. Enhver veed, hvorledes det store Forsvarsspørgsmaal under Valgene egentlig blev famlet i dette ene Punkt: Kjøbenhavns Befæstning eller Afse-Befæstning. Enhver vil ogsaa erindre, hvorledes man fra Rejseringens Side søgte at gjøre gjældende, at det slet ikke dreiede sig om Kjøbenhavns Befæstning, men kun om Kjøbenhavns Spæbefæstning, men at Befolkningen dengang var saa karrig, at den kunde se, at der bag Spæbefæstningen med Konsekvens laa en Landbefæstning. Udsalbet af Valgene kun derfor ogsaa korrekt betegnes som en Protest imod Kjøbenhavns Landbefæstning, en Protest imod at koncentrere Forsvaret omkring Kjøbenhavn. I Overensstemmelse hermed optraadte ogsaa det Folkething, som saaledes her om Sommeren, idet der blev foreslaaet og vedtaget en Dagsorden, i hvilken der meget skarpt og klart opstillede to Grundbetingelser for at give extraordinære Bevillinger eller for, at man overhovedet vilde bære betydelige Offre til Forsvarets Fremme her i Landet. Af disse to militære Grundbetingelser — jeg taler her kun om de militære Betingelser, thi den tredje Betingelse, nemlig Staten, ligger jo ikke for her i Diebliffet, og den skal jeg derfor ikke komme ind paa — var den ene den, at man maatte træve den Forsvarsplan, der udelukker Kjøbenhavns Befæstning ved faste Værker. Jeg beder de Herrer lægge Mærke til Ordet: „udelukker“. Der staar ikke, at det er en Forsvarsplan, som „ikke indbefatter“ faste Værker eller saadant Noget; men der staar, at det er en Forsvarsplan, hvorefter Kjøbenhavn ikke maa blive befæstet med faste Værker. Der staar ikke Noget om, hvorvidt det skal være permanente faste Værker eller ikke; men det er overhovedet faste Værker om Kjøbenhavn, som man modsætter sig, og man vil ikke gaa ind paa en Forsvarsplan, som ikke udelukker faste Værker om Kjøbenhavn. Den anden Betingelse, som opstillede, var et militært Støttepunkt i Sjælland. Disse to Betingelser bleve bestemt og skarpt hævdede af den daværende Ordfører, som ogsaa havde været Ordfører for de tidligere Udsvalg, nemlig min ærede Nabo, det ærede Medlem fra Møen (Bojzen), som for nogle Dage siden havde Ordet i disse Sager. Han siger nemlig i det Foredrag, hvori han omtaler disse Betingelser: at det, som man maa sige er flaaet fast ved Valgene, er, at Kjøbenhavns Befæstning er underkjendt. Det blev dengang sagt, at Spørgsmaalet om Kjøbenhavns Befæstning ikke laa for. Det var ikke det ærede Medlem for Veile Ants 2den Valgkreds (Berg), som dengang gjorde denne Bemærkning, men ligemeget, hvem det var; der fremkom dengang Bemærkning om, at Kjøbenhavns Befæstning ikke laa for, men Thinget var enig om, at den laa for og støttede Ordføreren, som da sluttede sit Foredrag med en meget bestemt

Udtalelse om Betydningen af et Støttepunkt i Sjælland, idet han nemlig sagde, at dette Støttepunkts Betydning var principiel. Dette sagde han, thi end han vistnok aldrig har hørt til dem, der have været mest ivrige for et Støttepunkt i Sjælland. Det tror jeg ikke, han har. Jeg tror, at han i sine militære Betragtninger — det fremgaar af hans Tale — har lagt mindre Vægt paa denne Side af Sagen. Men da det ærede Medlem stod som Folkethingets Ordfører, lige efter at Valgene havde fundet Sted, udtalte han, at det var fuldstændigt berettiget af Flertallet imellem Hovedpunkterne i Forsvarsplanen at fremsætte netop et fast Støttepunkt i Sjælland som noget Principielt, for derigjennem at anerkende den ydste Galøs som en ufravristelig Del af Danmark. Man vil altsaa ikke blot have et Punkt i Sjælland, hvorfra man kan komme bort og efterhaanden gaa over til Sjælland, eller hvorfra man kan gjøre en foreløbig og tilbids svag Modstand. Nei, man vil have et saadant befæstet Punkt i Sjælland, at man derigjennem stempler Sjælland som en ufravristelig Del af Danmark, det vil sige, en Del, som man ikke vil opgive. Naar man altsaa i Northed skal fremhæve, hvad det er, der — det maa vistnok nu Enhver indbrømme mig — tidligere har været Hovedpunktet i dette Things Flertals militære Betragtninger, saa er det disse to Ting: paa den ene Side bort fra Koncentrationen af Forsvaret om Kjøbenhavn, samt Garanti imod Kjøbenhavns Befæstning fra Landfiden, og paa den anden Side en saadan Fastholdelse af Sjælland, som kan siges i Tilfælde af Krig at være en virkelig Hævdelse af Sjælland mod Hjemden som en ufravristelig Del af Landet. I Konsekvens hermed lægge ogsaa samtlige de Betænkninger og de Indbringingsforslag, som ere udgaaede fra Udalgene, Hovedbøgen ikke paa Hærens Udsvilling, men paa Flaadens Udsvilling, og medens der viser sig større og større Tilbuelighed til at offere ikke saa Lidt paa Marinen, saa er det gjennemgaaende for Betænkningerne om Hærløven dengang, at de gaa ud paa at nedsætte Udgifterne til Hæren. For at man kan se, hvilken Vægt der dengang blev lagt paa Marinen, skal jeg blot sige, at det var saa langt fra, at man dengang vilde spare paa Marinens Budget, at man tværtimod i 1875 til det daværende Lovforslag stillede Indbringingsforslag, som gik ud paa at forhøje Udgifterne til Marinen, idet man nemlig foreslog Forterne henlagte til Marinen, samt en betydelig større Indkaldelse for at undgaa Gjenindkaldelse; men en saadan betydelig større Indkaldelse vilde jo ganske vist medføre ikke saa ganske lidt større Udgifter. Altsaa, medens man med Hensyn til Flaaden var saa langt fra at være karrig, at man bevilgede til Marineministeren mere, end han forlangte, gif den daværende politiske Stilling til Forsvarsagen ud paa at nedsætte Hærudgifterne og gjøre Besparel,